

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdülhamit Gül** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Şevin Coşkun
Muş Milletvekili

İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi Hapishane Komisyonu üyelerinin 6 Haziran'da yapmış olduğu açıklamaya göre, son dönemlerde kendilerine gelen başvuruların virüs salgını nedeniyle sağlık ve yaşam hakkı ihlallerinden oluştuğu söylenmektedir. Açıklamada; "Mahpusların revir ve hastane sevklerine getirilen kısıtlamalar, uzman hekime ulaşmadaki zorluklar, zorunlu ameliyatların ve muayenelerin yapılmaması, kontrol randevularına zamanında götürülmemeleri, hayati öneme sahip zorunlu ilaçların verilmemesi biçimindeki uygulamalar devam ediyor. Bu hal mahpusların yaşam haklarını tehdit etmeye devam etmektedir. Ayrıca, mahpusların bağışıklık sistemlerini güçlendirecek yeterli ve gerekli beslenme olanakları halen sağlanmamaktadır. Vegan, vejetaryan ya da diyet beslenmesi gereken mahpusların gıda ihtiyaçlarının göz ardı edilmesi sorunu daha da büyümektedir. Mahpusların tercihleri de göz önünde bulundurularak gıdaya erişimleri önündeki engeller kaldırılmalıdır" bilgilerine yer verilmiştir.

Yapılan açıklama göz önünde bulundurulduğunda cezaevlerin de Koronavirüs tehdidine ve birden çok rahatsızlığına rağmen tutulmaya devam edilen yüzlerce hasta tutuklu ve hükümlünün durumunun gün geçtikçe daha da kritik bir aşamaya geldiği söylenebilir. Cezaevlerinin mevcut kapasitelerinin çok üstünde dolu olması, hasta tutuklu ve hükümlüleri normal koşullarda bile sağlığa erişimde büyük sıkıntılarla karşı karşıya getirirken, mevcut durumda yaşam hakları çok ciddi anlamda yok sayılmaktadır.

Bu süreçte yapılması gereken hasta, yaşlı, çocuklu kadın tutuklu ve hükümlülerin Birleşmiş Milletler tavsiye kararları uyarınca denetimli serbestlik, ev hapsi vb. yöntemlerle evlerine

gönderilmeleri ve ağır hasta tutuklu ve hükümlülerin biran önce dışarıda tedavi altına alınmalarındır.

Cezaevinde sağlığı kritik aşamada olan ve acilen serbest kalması gereken yüzlerce hasta tutuklu ve hükümlü bulunmaktadır. Bunlardan biri Manisa Akhisar T Tipi Cezaevi’de tutuklu bulunan Ekim Polat’tır. Polat’ın kalp ritim bozukluğu, KOAH, kemik erimesi ve hipofiz hormon dengesizliği sorunları vardır.

Manisa T Tipi Kapalı Cezaevi’nde bulunan ve 27 yıldır tutuklu olan Hasan Şaşmaz kalp, tansiyon, şeker, kolesterol, bel ve boyun fıtığı, hemoroid, menüsküs hastalıkları ve böbreğinde 7 mm kitleyle tutulan bir diğer hasta tutukludur. Defalarca tahliye başvurusu yapılmış olmasına rağmen tahliye edilmemiş, gerekli tedavi koşulları sağlanmadığı yönünde İnsan Hakları Şubesi açıklama yapmıştır.

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinden, tedavi amaçlı Sincan 3 Nolu L Tipi’ne getirilen hasta tutuklu Mevlüt Öztaş ise kanser hastasıdır. Cezavine daha önce kasık fıtığı ameliyatı olmak zorunda kalmış devamında böbrek yetmezliği ve astım hastalığı nüksetmiştir. Ayrıca hipertansiyona yakalanmış ve karaciğer yetmezliği de başlamıştır. Öztaş, ailesi ile yaptığı son telefon görüşmesinde iç kanama geçirdiğini, bir hafta hastanede kaldığını ve safra kesesi ameliyatı olduğunu belirtmiştir. Cezaevi yönetiminin bu konuda aileyi bilgilendirmediği ve ayrıca Öztaş’ın hastanede kelepçeli bir şekilde kemoterapi aldığı da açıklamada yer alan bilgiler arasındadır.

Bu bağlamda;

1. İnsan Hakları Derneğine yapılmakta olan şikayetler Bakanlığınıza da ulaşmakta mıdır?
2. Hasta tutuklu ve hükümlülerin revir ve hastanelere sevkinin kısıtlanmış olduğu bilgisi doğru mudur? Doğru ise gerekçesi nedir?
3. Hasta tutuklu ve hükümlülere gerekli tıbbi malzemelerin ulaştırılmadığı ve doktor kontrollerinin zamanında yapılmadığı doğru mudur?
4. En temel haklardan biri olan sağlığa erişim hakkı cezaevlerinde yeterince sağlanamıyorken hasta tutuklu ve hükümlülerin tahliyeleri neden yapılmamaktadır?
5. Hasta tutuklu ve hükümlülerin bağışıklık sistemlerini güçlendirecek yeterli ve gerekli beslenme olanakları sağlanmakta mıdır?
6. Hasta tutuklu Ekim Polat, Hasan Şaşmaz ve Mevlüt Öztaş’ın sağlık durumlarından haberdar mısınız? Üç hasta tutuklunun da başvurularına ve ciddi sağlık problemlerine rağmen tahliye edilmemelerinin gerekçesi nedir?
7. Hasta tutuklu Mevlüt Öztaş’ın kelepçeli olarak kemoterapi aldığı doğru mudur?
8. Bakanlığınızın bilgisi dahilinde cezaevlerinde kaç hasta tutuklu ve hükümlü bulunmaktadır? Cinsiyete göre dağılımı nedir?